

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 2311
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

25 Mayıs 2012

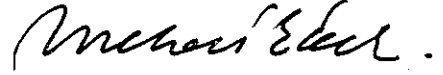
7/6522
7/6523
7/6524
7/6525
7/6526

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 02.05.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-64127 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Osmaniye Milletvekili Hasan Hüseyin TÜRKOĞLU'na ait 7/6522, Burdur Milletvekili Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/6523, Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal KAPLAN'a ait 7/6524, İzmir Milletvekili Mehmet Ali SUSAM'a ait 7/6525, Kars Milletvekili Mülkiye BİRTANE'ye ait 7/6526 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/6522 (1 sayfa)
- 2-Görüş 7/6523 (3 sayfa)
- 3-Görüş 7/6524 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/6525 (2 sayfa)
- 5-Görüş 7/6526 (3 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Ramazan Kerim ÖZKAN
Burdur Milletvekili
Esas No :7/6523

Ülkemizde 1999-2000 yılları arasında küçükbaş hayvan sayısı 50 milyonun üzerindeyken uygulanan yanlış hayvancılık politikaları, ekonomik krizler, hayvancılık girdilerinin aşırı yüksekliği, ürünlerinin değerlendirilememesi, yayla ve mera alanlarının azalması, terör göçleri nedeniyle koyun varlığımızda düşüşler olmuştur. Ayrıca hükümetin ithalat rejimi dolayısıyla hayvancılıktan maddi kazanç elde etmenin zorluğu ve iflaslar, üreticinin hayvancılık yapmaktan soğuması ve başka alanlara yönelmesi nedenleriyle bugün küçükbaş hayvan varlığımızda çok büyük düşüşler yaşanmış ve yapılan istatistiklerde koyun popülasyonumuzun bugün 20 milyon civarında olduğu görülmektedir.

Son olarak da hükümetin bu ithalat kapsamına Rusya'dan ithal edilen Romanov koyunları eklenmiştir. Oysa Romanov cinsi koyunlar bizim Anadolu'muzda yetiştirilen ancak bir türlü gereken önem verilmeyen özvarlığımız olan Merinos koyunumuzdan farklı değildir. İyi beslenmiş ve yetiştirilmiş bir Merinos koyunun bir yaşına geldiğinde 140 kilonun üstüne çıkabilecek kapasitede olduğu hatta 190 kiloya kadar ulaşabildiği ve hem etinden hem sütünden ve yılda en az dört yavru vermesinden dolayı kuzusundan bile yararlanıldığı bilinen bir gerçektir.

Ayrıca Merinos koyunlarda ikizlik genetik özellik olup, çok yüksektir. Hatta üçüz ve dördüzlük oranları da Romanov koyunlarına göre daha yüksektir. Ayrıca Merinos Koyunlarının yavrularının Romanov cinsine göre daha iri ve etli olduğu, 15-20 günlük bir Merinos yavrusunun 20 kilograma kadar ulaşabildiği bilinmektedir.

Ancak Bakanlığınız tarafından Merinos koyun ırkı adeta kaderine terk edilmiş, neredeyse yakın zamanlarda nesli tükenecek konumda olma riski altına girmiştir. Özellikle yaz aylarında tarafımıza ulaşan Damızlık Merinos isteklerini TİGEM karşılayamamaktadır. Zira konumu, statüsü, devlete mi yoksa özel kişiliklere mi ait olduğu bilinmeyen, hatta sorumsuzca Bakanlığın isteklerine göre satılan, kiralanın adı var kendi yok olan TİGEM işlerliğini tamamen yitirmiştir. Koskoca TİGEM geçen yıl bizzat kendimin çok iyi merinos yetiştiricisi olan bir yakınımın peşin parayla satın almak istediği 30 adet damızlık Merinos Koyunu Genel Müdürlerine dahi ulaşıp özel ricada bulunmama karşın ve tüm tarım işletmelerini taramalarına rağmen sadece 30 adet koyunu temin edememeleri zaten bu Genel Müdürlüğün büyük ayıbıdır. Anılan gerekçelerle;

SORU 1) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğünün hali hazırdaki konumu, statüsü ve görevleri hakkında bilgi verebilir misiniz?

SORU 2) TİGEM'lerin Bakanlığın kendi inisiyatifine göre satışı, kiralanması, kullanılması hangi yönetmeliğe göre düzenlenmektedir? Bugün ülkedeki TİGEM işletmelerinin damızlık yetiştiriciliği açısından randımanları nasıldır. Bu değerlendirme kimlerce ve nasıl yapılmaktadır? Başarısız olan işletmeler için ne gibi bir yaptırım uygulanmaktadır?

CEVAP 1-2) Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü (TİGEM), 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) çerçevesinde kurulmuş, faaliyetlerinde özerk, sorumluluğu sermayesi ile sınırlı ve tüzel kişiliğe sahip bir İktisadi Devlet Teşekkülüdür.

TİGEM'in kuruluş amacı ve faaliyet konuları 09/04/2000 tarihli ve 24015 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ana Statüsü ile belirlenmiştir. TİGEM'in amacı, tarım ve tarıma dayalı sanayinin ihtiyacı olan her türlü mal ve hizmetlerin üretimi olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda TİGEM'in ana faaliyet konuları, ülkemizin bitkisel ve hayvansal üretimini artırmak, çeşitlendirmek ve ürün kalitesini iyileştirmek amacıyla ürettiği tohumluk, fidan, fide ve benzeri mallar ile yetiştirdiği damızlık hayvan ve spermaları yetiştiricilere intikal ettirmektir. TİGEM Ülkemizin tüm coğrafi bölgelerine dağılmış 22 işletme eliyle faaliyetlerini yürütmektedir.

TİGEM'e bağlı işletmelerin uzun süreli kiraya verilmeleri, tabi olduğu 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde, Yüksek Planlama Kurulu Kararları ile gerçekleştirilmektedir. TİGEM'in Ana Statüsünde belirtilen faaliyet konuları çerçevesinde, münavebe uygulanması amacıyla bir sezonluk bitkisel üretim yapılması için ihale ile kiraya verilmektedir. Tohumluk amaçlı üretimler ise protokollere dayalı ortak üretimler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

TİGEM'e bağlı işletmelerin 14'ünde 18.985 baş sığır, 9'unda 118.907 baş koyun, 1'inde 800 baş keçi ve 3'ünde 1.250 baş safkan Arap atı hayvan varlığı ile damızlık yetiştiricilikleri yapılmakta ve ülkemiz yetiştiricilerine dağıtımları gerçekleştirilmektedir. TİGEM'in faaliyetleri, tabi olduğu mevzuat gereği Sayıştay Başkanlığınca denetlenmektedir.

SORU 3) Üretimi son derece kolay ve ülkemizin iklim koşulları yetiştirilmesine son derece elverişli olan Merinos ırkının hem de çok fazla talep olmasına rağmen neden TİGEM'de bu talepleri karşılayacak şekilde üretilememesinin geçerli bir gerekçesi var mıdır? Bakanlığınızca bu öz koyun ırkımıza gereken önemin verildiğini düşünüyor musunuz? Eğer veriliyorsa bu Romanov cinsi koyunların ithal edilme gerekçesini açıklayabilir misiniz?

SORU 4) TİGEM'lerde yeni ve reel düzenlemeler yapılarak ve böyle karmaşık bir yapıdan kurtararak özel ve tüzel kişilikten arındırılmasının ve ülke hayvancılığına gerçekten hizmet veren işletme ve kuruluşlar konumuna getirilmesinin, hayvancılığa gerçek anlamda bir hizmet olacağı konusundaki düşünceleriniz nelerdir?

SORU 5) Tüm bunların sonucunda yukarıda çok üstün özellikleri sayılan ve ülkemiz koyun varlığının geliştirilmesi için son derece önemli olan Merinos cinsi kendi öz varlığımız olan bu koyunların Bakanlığınızca ciddi anlamda desteklenmesi için her hangi bir çalışma planınız bulunmakta mıdır? Bu konuda koyun yetiştiricilerimize bir müjde verebilir misiniz?

CEVAP 3-4-5) TİGEM'in mevcut koyunculuk tesis kapasitesine göre 10 ırk ile sürdürmekte olduğu koyun yetiştiriciliğinin %21'ini (25.207 baş) merinos ırkı oluşturmaktadır. TİGEM'in 2012-2015 yıllarını kapsayan Yeniden Yapılanma Programı çerçevesinde sağlanan yatırım ödenekleri ile 2015 yılına kadar damızlık koyun yetiştiriciliği kapasitesini 3 katına çıkarılması planlanmıştır. Ülkemizde merinos koyun sayısı ise TÜİK verilerine göre 1990 yılında 842 Bin baş iken, 2011 yılında yaklaşık 1,2 Milyon başa yükselmiştir.

TİGEM, 2009-2011 yılında uygulamaya koyduğu Ceylanpınar Sulama Projesi kapsamında kuru tarım uygulaması yapılan 500 Bin dekar arazisini sulamaya açmış ve mekanizasyonunun önemli bir kısmında modern teknolojiyle donatılmış mekanizasyonla değiştirerek, sertifikalı tohumluk ve damızlık hayvan üretim kapasitesini artırmıştır. 2012 yılında uygulamaya konulan Yeniden Yapılanma Programının 2015 yılında tamamlanması ile birlikte, sertifikalı tohumluk üretim kapasitesinin 3 katına, damızlık sığır yetiştiriciliği kapasitesinin 5 katına ve damızlık koyun yetiştiriciliği kapasitesinin ise 3 katına çıkarılması planlanmıştır.

Bakanlığımızca küçükbaş hayvancılığın geliştirilmesine yönelik önemli çalışmalar yapılmış, yeni destek ve projeler hayata geçirilmiştir. Bu kapsamda;

- İlk defa küçükbaş hayvan sütüne, inek sütüne göre 2,5 kat daha fazla (15 Krş/Lt) destek primi verilmiş,
- Anaç Koyun-keçi desteği, gen kaynaklarının korunması desteği, aşı destekleri başlatılmış,
- Halk elinde ıslah projesi uygulamaya konulmuş,
- 20 ilde uygulanan damızlık koç dağıtımı 50 ile çıkarılmış,
- Projeli damızlık küçükbaş hayvancılık yatırımlarının desteklenmesi uygulaması başlatılmış,
- Damızlık küçükbaş yetiştiriciliği yapanlara 7 yıl vadeli “faizsiz” kredi uygulaması başlatılmıştır.
- İlk defa 2011 yılında 200 baş ve üzeri projeli küçükbaş hayvana hayvan başına 40 TL destek sağlanmıştır.

Yürütülen etkin çalışma ve destekler ile küçükbaş hayvan sayısı, 2009-2011 döneminde %20,1 artarak 32,3 Milyon başa ulaşmıştır.